

***Herniaria glabra* L.** [1753, Sp. Pl. : 218]
subsp. ***glabra*** $2n = 18, 36$

Herniaria glabra. Imatge de THOMÉ, OTTO WILHELM

Herniaria glabra. Foto: MICHEL CANTAGREL

NOMS POPULARS

- Alemanys:** Kahles bruchkraut/Bruchkraut / Bruchktaut / Christenschweiss / Dürckkraut / Glattes tausendkorn / Glattes tausendkraut / Harnkraut / Jungfernkraut / Kuckucksseife / Nierenkraut / Passionsblümchen / Tausendkorn
- Anglès:** Smooth rupture wort/Glabrous rupturewort / Herniary / Rupture wort
- Àrab:** أم وجع الكبد / حشيشة الفتق / حليكة جرداء / نبات الشيخ
- Aragonès:** mil-en-grana
- Armeni:** Փսխածաղիկ huɾɾ
- Castellà:** herniaria, hierba cólica, hierba de la piedra, arenal, arenaria, arenilla, arenilla, cachapeiro, cachapete, cazapete, ciento-en-grana, gazapeiro, gazapeos, gazapero, gazapete, gazapeto, gazapote, granujilla, hierba de la hernia, hierba de la orina, hierba de la piedra, hierba del turco, hierba lacólica, hierba turca, manzanilla del campo, manzanilla fuerte, mil-en-grana, mil-en-rama, mil granos, milengrana, milgranos, quebranta-piedras, quebrantapiedras, rompepiedras, yerba de la orina, yerba del mal de piedra, yerba del turco, yerba golondrina, yerba-la-jabonera, yerba turca.
- Català:** herniària, cent-en-grana, herba del mal de pedra, herniària vera, arenària, cent-en-grana, cent-en-rama, granelluda, herba arenària, herba còlica, herba de Noè, herba de Sant Francesc, herba de cent granes, herba de cent-en-grana, herba de la irritació, herba de la pedra, herba de la rapa, herba de les dones, herba de les mil granes, herba de mal de pedra, herba de mil granes, herba de pedra, herba de santa-en-grana, herba de santa-engrana, herba de santa-engrena, herba del mal de pedra, herba del mal de ventre, herba granària, herba renària, herba turca, herniària, herniària vera, mil granes, mil-en-grana, mil-granes, passacamins, pixosa, romp-roca, santa-en-grana, trenca-pedra, trencapedra, urinària, herba pixotera, pitxosa, pixosa, herba cagadera, herba cagadora, herba d'arenal, herba d'orina, herenària
- Danès:** Glat brudurt/Brudurt
- Eslovac:** Priečrzník holý
- Eslovè:** Goli kilovni//Goli kilavec / Kilavec goli
- Estonià:** Harilik söötretiarohi
- Finlandès:** Tyräruoho/Ketotyräruoho

Francès:	Turquette/Herniaire glabre/Herniaire / Herniarie glabre / Herniole
Gal·lès:	Llysiau'r-fors llyfn/Llys y fors
Gallec:	coquera, coriña, erva-das-quebraduras, herba da pedra, herba do pedreira, herba dos mexos, turca.
Grec:	Ερνιάρια η λεία
Hebreu:	דרכנית קירחת
Holandès:	Kaal breukkruid/Breukkruid
Hongarès:	Porcikafű/Kopasz porcika / Kopasz porcikafű
Italià:	Erniaria glabra/Erniaria erba
Japonès:	コゴメビユ
Norueg:	Brokkurt
Persa/Farsi:	علف ترکی
Polonès:	Połonicznik nagi/Połonicznik gładki
Portuguès:	Erva-das-quebraduras/Erva-herniaria / Erva-turca / Herniaria / Herniola / Milegrama/ Milegrana/ turca.
Rus:	Грыжник глaдкий/Грыжник голый
Serbi:	Ситница/Килавица
Serbi:	Sitnica/Kilavica
Suec:	Vanlig knytling / Knytling
Turc:	Atyaran / Bozkırotu / Kaşıkotu / Türkotu
Txec:	Průtřník lysý
Ucrainès:	Остудник голий
Xinès:	治疝草

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

La família (o subfamília) de les Il·licebràcies, del grup de les Cariofil·làcies, es caracteritza per tenir flors sense corol·la, superovàriques, dialisèpales, amb tiges no inflades als nusos, estípules amb les fulles, ser plantes no aquàtiques sinó terrestres, i tenir 5 sèpals. I dins aquesta subfamília el gènere *Herniaria* es caracteritza per tenir 2 estigmes subdentats. I ja dins el gènere, aquest espècie (*Herniaria glabra*) es caracteritza per tenir fulles amb nervis ben patents, flors pentàmeres, fulles glabres (o de marge ciliat), tiges joves pubèrules o glabres i flors de 1.25-1.5 mm, amb l'utricle major que els sèpals.

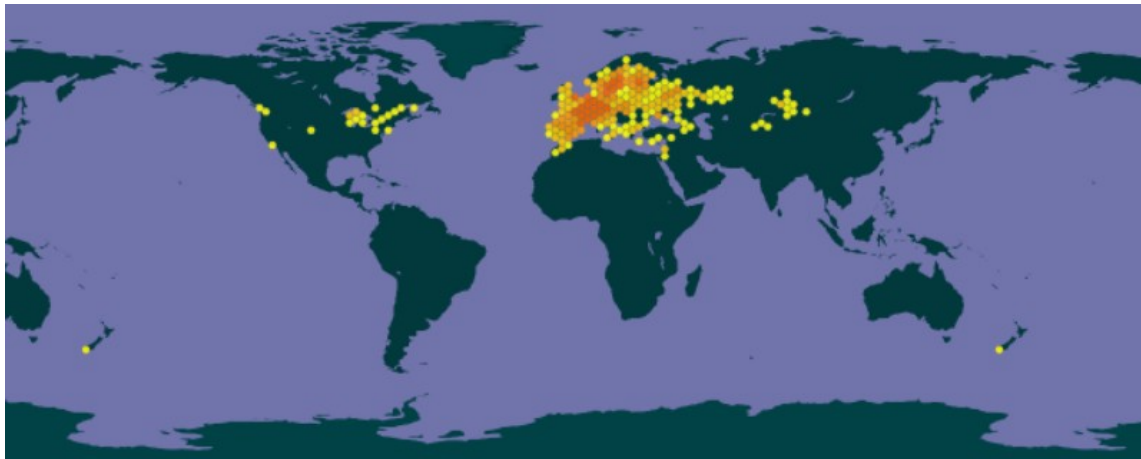
Herniaria glabra és planta de color verd mat més o menys groguenca i en general vivaç. Les tiges creixen arrapades al terra fins a 35 cm del llucet, amb entrenusos de fins 1 cm pubèruls o glabres. Les fulles fan fins a 3-7 mm, són sèssils o subsèssils, una mica gruixudes oval-el·líptiques, atenuades a la base, obtuses, amb marge a vegades ciliat, glabres per la resta. Les estípules fan 1-1.5 mm i tenen el marge ben ciliat. Glomèruls de 6-10 flors, en general oposats a les fulles o a vegades axil·lars, o agrupats fent rames de segon ordre. Flors de 1.25-1.5 mm, pentàmeres, sèssils, glabres o una mica pubescents. Sèpals estretament oblongs, obtusos, corbats quan són joves. Estams 5. Estil de 0.25 mm, bilobat, amb estigmes subsèssils i divergents. Utricle major que els sèpals ovoide o globós.

NOTA: se n'han descrit algunes subespècies: *glabra*; *nebrodensis*; *rotundifolia*.; *setulosa*.

ESPÈCIES SIMILARS: *H. alpina*; *H. cinerea*; *H. fontanesii*; *H. fruticosa*; *H. hirsuta*; *H. latifolia*; *H. lusitanica*; *H. scabrida*.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Es fa en replans ruderalitzats argilosos o sorrencs, de vora el mar fins a l'estatge alpí. És d'Europa i de l'Àsia occidental.

Herniaria glabra al món, segons GBIF

PROPIETATS MEDICINALS

• antiespasmòdica	• diürètica
• antireumàtica	• espermicida REL
• astringent	• expectorant
• cosmètica	• hipotensora
• depurativa	• mucolítica
• detergent	• vulnerària

USOS MEDICINALS

• àcid úric	• hipertensió
• albuminúria	• icterícia
• arenilla	• infecció d'orina
• bronquitis	• mal d'estómac
• càlculs biliars	• mal de ventre
• càlculs urinaris	• orina fosca
• cistitis	• ossos fracturats
• colesterol alt	• pell aspra
• còlic hepàtic	• picors a la pell
• còlic nefrític	• pielonefritis
• conjuntivitis	• prostatitis
• diarrea	• psoriasis
• èczemes	• retenció de líquids
• edemes	• reuma
• gota	• tos crònificada
• grans	• úlceres
• hèrnies	• uretritis
• hidropesia	• <i>Vibrio cholera</i> dfrA1 (p.p. herniarina)

VETERINÀRIA

En general s'ha donat al bestiar contra la diarrea, timpanisme, retenció d'orina. En gossos es dona contra el colesterol alt i càlculs biliars.

ALTRES USOS

A vegades es posa junt amb moltes altres herbes a la ratafia. Tota la planta s'emprava com un fregall per rentar la vaixela.

PRINCIPIS ACTIUS DE L'HERNIARIA GLABRA

- àcid tànnic
- alcaloides
- apiorutina [=quercetina-3-O-[(D-apio-beta-d-furanosil-(1 → 2)-O-[-alfa-l-rhamnopyranosil-(1 → 6)]-beta-d-glucopyranòsid]
- cumarina
- flavonoides
- herniarina
- licoagròsid B [=maltol-3-O-[6-O-(3-hidroxi-3-metil-glutaròil)]-beta-d-glucopyranòsid]
- narcissina [=iso-rhamnetina-3-O-beta-d-rutinòsid]
- oli essencial
- paroniquina
- rutina
- saponines (herniariasaponines 1,4,5,6,7)
- saponòsids triterpènics *
- umbel·liferona

*

3-O-β-D-glucuronopyranosyl-28-O-{{[α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 2)]-[β-D-apiofuranosyl-(1 → 3)]-4-O-acetyl-β-D-fucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid,

3-O-β-D-glucuronopyranosyl-28-O-{{[α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 2)]-3,4-O-diacetyl-β-D-fucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid

3-O-β-D-glucuronopyranosyl-28-O-{{[β-D-glucopyranosyl-(1 → 3)-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 2)]-β-D-fucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β,16α-trihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid)

28-O-{{[6-O-acetyl-β-D-glucopyranosyl-(1 → 2)]-[2-O-acetyl-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 4)]-β-D-glucopyranosyl-(1 → 6)]-β-D-glucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid

28-O-{{[6-O-acetyl-β-D-glucopyranosyl-(1 → 2)]-[3-O-acetyl-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 4)]-β-D-glucopyranosyl-(1 → 6)]-β-D-glucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid

28-O-{{[6-O-acetyl-β-D-glucopyranosyl-(1 → 2)]-[4-O-acetyl-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 4)]-β-D-glucopyranosyl-(1 → 6)]-β-D-glucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid

28-O-{{[6-O-acetyl-β-D-glucopyranosyl-(1 → 2)]-[β-D-glucopyranosyl-(1 → 6)]-β-D-glucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid

28-O-{{[β-D-glucopyranosyl-(1 → 2)]-[β-D-glucopyranosyl-(1 → 6)]-β-D-glucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid)

28-O-(beta-D-glucopyranosyl-(1-->3)-alpha-L-rhamnopyranosyl-(1-->2)- [beta-D-glucopyranosyl-(1-->3)]-4-acetyl-beta-D-fucopyranosyl(1-->))- medicagenic acid-3-O-beta-D-glucuronide.

29-hydroxy-medicagenic acid (3-O-β-D-glucuronopyranosyl-28-O-{{β-D-glucopyranosyl-(1 → 3)-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 2)}}-[α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 3)]-4-O-acetyl-β-D-fucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β,29β-trihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid)

herniatic acid (28-O-{{6-O-acetyl-β-D-glucopyranosyl-(1 → 2)}}-[α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 4)-β-D-glucopyranosyl-(1 → 6)]-β-D-glucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-18-ene-23,28-dioic acid

medicagenic acid (3-O-β-D-glucuronopyranosyl-28-O-{{β-D-glucopyranosyl-(1 → 3)-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 2)}}-[α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 3)]-4-O-acetyl-β-D-fucopyranosyl-(1 →)}-2β,3β-dihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid,

zanhic acid (3-O-β-D-glucuronopyranosyl-28-O-{{β-D-glucopyranosyl-(1 → 3)-α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 2)}}-[α-L-rhamnopyranosyl-(1 → 3)]-4-O-acetyl-β-D-fucopyranosyl-(1 →)}2β,3β,16α-trihydroxyolean-12-ene-23,28-dioic acid